

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la acordarea burselor de merit elevilor și studenților
de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior,
precum și modificarea unei hotărâri a Guvernului**

În temeiul art. 136 alin. (1) lit. c) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) quantumul burselor de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior în mărime de 1200 de lei lunar pe durata anului de studii;

2) Regulamentul cu privire la modul și condițiile de acordare a burselor de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior (se anexează).

2. Punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 593/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Relații Interetnice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 235-244, art. 649), cu modificările ulterioare, se completează cu subpunctele 10¹) și 10²) cu următorul cuprins:

„10¹) organizează și desfășoară concursul privind acordarea burselor de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior;

10²) monitorizează elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior beneficiari de burse de merit, în condițiile prevăzute de legislație;”.

3. Implementarea prezentei hotărâri se va realiza în limitele alocațiilor bugetare aprobate în acest scop.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

REGULAMENT
cu privire la modul și condițiile de acordare a burselor de merit
pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul
liceal, profesional tehnic și superior

1. Prezentul Regulament stabilește modul și condițiile de acordare a burselor de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior.

2. Acordarea burselor de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior din bugetul de stat reprezintă o formă de a reduce discrepanța educațională existentă în rândurile tinerilor romi, dar și o modalitate de stimulare a acestora pentru obținerea de performanțe academice în procesul de studii.

3. Bursele de merit reprezintă o indemnizație lunară ce se acordă elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior (în continuare – *beneficiari*) în bază de concurs.

4. Acordarea burselor de merit se realizează de către Ministerul Educației și Cercetării în limita mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat.

5. Agenția Relații Interetnice elaborează metodologia de aplicare și organizează anual, în luna septembrie, concursul public pentru acordarea burselor de merit pentru beneficiari, precum și colectează dosarele depuse pentru concurs.

6. La concursul privind acordarea burselor de merit se pot înscrie candidați cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani, care nu beneficiază de burse acordate din bugetul de stat.

7. Beneficiarii burselor de merit vor fi selectați în baza următoarelor criterii:

- 1) media notelor;
- 2) scrisori de intenție;
- 3) scrisori de recomandare.

8. În vederea participării la concurs, candidatul va prezenta un dosar care va include:

- 1) cererea de participare la concurs;

- 2) copia actului de identitate;
- 3) confirmarea din partea instituției de învățământ că este elev sau student și nu beneficiază de burse acordate din bugetul de stat;
- 4) dovada că este de etnie romă, confirmată prin certificatul de naștere al candidatului/certificatul de naștere al unui părinte/scrisoarea de recomandare din partea unei autorități publice locale/scrisoarea de recomandare din partea mediatorului comunitar/scrisoarea de recomandare din partea unei organizații etnoculturale române acreditate pe lângă Agenția Relații Interetnice;
- 5) acordul de prelucrare a datelor cu caracter personal.

9. Agenția Relații Interetnice:

- 1) asigură organizarea și desfășurarea concursului pentru acordarea burselor de merit pentru beneficiari;
- 2) monitorizează performanța academică a beneficiarilor de burse de merit în condițiile prezentului Regulament;
- 3) informează lunar Ministerul Educației și Cercetării despre rezultatele monitorizării beneficiarilor de burse de merit;
- 4) exercită alte atribuții ce derivă din implementarea prezentului Regulament.

10. În vederea organizării concursului pentru acordarea burselor de merit pentru beneficiari, Agenția Relații Interetnice instituie, prin ordin, comisia de concurs.

11. Comisia de concurs își desfășoară activitatea în baza unei metodologii aprobate de către Agenția Relații Interetnice.

12. Din componența comisiei de concurs vor face parte :

- 1) 1-2 reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării;
- 2) 1-2 reprezentanți ai Agenției Relații Interetnice;
- 3) 1 reprezentant al Asociației Naționale a Mediatorilor Comunitari;
- 4) 2-3 reprezentanți ai societății civile române, ai instituțiilor publice din domeniul cercetării și inovării și ai mediului universitar.

13. În vederea constituirii comisiei de concurs, Agenția Relații Interetnice va solicita delegarea reprezentanților instituțiilor vizate.

14. Activitatea în calitate de membru al comisiei de concurs nu este remunerată.

15. Agenția Relații Interetnice, în conformitate cu decizia comisiei de concurs și în limita alocațiilor financiare aprobate, face publică lista

beneficiarilor de burse și o înaintează spre aprobare Ministerului Educației și Cercetării în termen de 5 zile de la încheierea concursului.

16. Ministerul Educației și Cercetării:

- 1) aprobă lista nominală a beneficiarilor de burse de merit;
- 2) asigură achitarea burselor de merit beneficiarilor.

17. Achitarea burselor de merit se întrerupe din luna următoare a lunii în care beneficiarul:

- 1) a acumulat mai mult de 40 de absențe nemotivate pe durata unui semestru;
- 2) nu are situația academică semestrială/anuală încheiată;
- 3) nu respectă prevederile legislației în domeniul educației;
- 4) refuză bursa de merit;
- 5) a fost exmatriculat.

18. Bursele de merit pentru beneficiari se achită până la finalizarea programului de studii, cu excepția vacanței de vară.

19. În vederea monitorizării beneficiarilor burselor de merit, Agenția Relații Interetnice va stabili parteneriate cu instituțiile de învățământ în care își desfășoară studiile beneficiarii.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului
„Cu privire la acordarea burselor de merit elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior și modificarea unei hotărâri a Guvernului”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la acordarea burselor de merit elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior și modificarea unei hotărâri a Guvernului*, este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În Hotărârea Guvernului nr. 576/2022 *cu privire la aprobarea Programului pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2022-2025*, se menționează despre nivelul scăzut de înrolare în sistemul de învățământ a copiilor de etnie romă, dar și situația financiară precară devin factorii principali care influențează asupra utilizării serviciilor de educație. Frecventarea sporadică a instituției de învățământ este o trăsătură a comportamentului școlar al elevilor romi.

În rezultatul colaborării autorităților publice locale, administrațiilor instituțiilor de învățământ și a reprezentanților comunităților de romi, 1634 copii de etnie romă au fost școlarizați în sistemul de învățământ obligatoriu în 2020 iar în 2022-2023 numărul a crescut la 3145 de copii asigurând o rată de școlarizare de 65% comparativ. Totodată, în anul de studii 2019-2020 10 copii romi au fost neșcolarizați și 52 de copii romi au abandonat școala.

Pe parcursul ultimilor ani, ministerul a întreprins măsuri pentru a asigura accesul la studii superioare și profesional tehnice a copiilor de origine romă. Admiterea în instituțiile de învățământ profesional tehnic și în instituțiile de învățământ superior se realizează conform Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică și Regulamentului cadru privind organizarea admiterii în ciclul I – studii superioare de licență, conform cărora 15 la sută din numărul total de locuri (la fiecare specialitate / meserie), prevăzute în planul de admitere cu finanțare de la bugetul de stat, se rezervează pentru mai multe categorii de candidați, printre care sunt și copii de etnie romă.

Astfel, în sesiunea de admitere 2020-2021, au fost înmatriculați doar 2 studenți (comparativ cu 18 studenți în sesiunea 2019-2020).

În sesiunea 2020-2021, au fost admiși 15 elevi romi în instituțiile de învățământ profesional tehnic (comparativ cu 66 în anul 2019).

Este de menționat că, persoanele cu studii superioare constituie doar 1% din totalul populației rome, iar mulți dintre abiturienții/ elevi/ tineri de etnie romă, la completarea cererilor de înmatriculare nu-și identifică apartenența etnică. Din aceste considerente numărul exact de studenți de etnie romă nu poate fi stabilit.

Conform datelor Raportului actualizat de cartografiere a localităților dens populate de romi din Republica Moldova, elaborat de GIZ Moldova, în anul 2021:

1) 637 copii romi frecventau grădinița, dar rezervele la acest capitol sunt încă mari comparativ cu 2162 de copii romi de vârstă 0-6 ani, raportați de localitățile chestionate. Cei mai mulți copii încadrați la grădiniță sunt în or. Otaci, mun. Hîncești, or. Sîngerei, s. Parcani (Călărași), s. Ciocîlteni (Orhei) etc.;

2) în învățământul general: 912 copii romi frecventează școala primară; gimnaziu – 1099 copii; liceu - 180 copii. Deci, cel mai mare număr de copii romi sunt încadrați în treptele primară și gimnazială și foarte puțini copiii urmează treapta liceală a învățământului și, respectiv, studiile mai departe.

3) Ca consecință, un număr foarte mic de copii și adolescenți romi sunt încadrați la studii în Centre de excelențe (97 persoane), școli profesional-tehnice (57 persoane) și instituții superioare de învățământ (33).

În același timp, ministerul nu dispune de date complete cu privire la acoperirea cu servicii

educaționale a tuturor copiilor romi, în special a celor care nu au fost înscriși în instituțiile de învățământ.

În rapoartele și observațiile diferitor comitete cum ar fi: Comitetul ONU pentru drepturile economice, sociale și culturale (CESCR), Comitetul pentru Drepturile Copilului (CRC), Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor (CEDAW), se recomandă a întreprinde măsuri în vederea îmbunătățirii și combaterii abandonului și absenteismului școlar. Astfel, prin acest program se propune a fi redusă discrepanța educațională existentă în rândurile copiilor romi, abandonul și absenteismul școlar și a crește numărul de tineri romi care au o mai bună pregătire școlară și intelectuală.

Este de menționat că în anul de studii 2022-2023 circa: 85 elevi de etnie romă erau încadrați la studii în învățământul liceal; 17 elevi de etnie romă erau încadrați la studii în învățământul profesional tehnic secundar; 23 elevi de etnie romă erau încadrați la studii în învățământul profesional tehnic postsecundar; 18 elevi de etnie romă erau încadrați la studii în învățământul superior.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului prevede:

1. instituirea unui mecanism de motivare a elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior ca formă de sprijin material vizând stimularea acestora pentru rezultate academice și obținerea de performanțe academice în procesul de studii.

În vederea motivării elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior, Agenția Relații Interetnice urmează să organizeze anual un concurs de selectare a persoanelor care vor beneficia de burse de merit.

La concursul privind acordarea bursei de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior se pot înscrie persoanele de etnie romă cu vârsta de la 16 ani pînă la 25 de ani, care nu beneficiază de burse acordate de la bugetul de stat.

În vederea participării la concurs, candidații vor prezenta un dosar, în condițiile stabilite de Agenția Relații Interetnice, care va include:

- 1) Cererea de participare la concurs;
- 2) Copia actului de identitate
- 3) Confirmarea din partea instituției de învățământ că este elev sau student în învățământul liceal, profesional tehnic, superior și nu beneficiază de burse acordate de la bugetul de stat;
- 4) Dovada că este de etnie romă, confirmată prin Certificatul de naștere a beneficiarului/ Certificatul de naștere a unui părinte / Scrisoarea de Recomandare din partea unei autorități publice locale/ Scrisoarea de Recomandare din partea mediatorului comunitar/ Scrisoarea de Recomandare din partea unei organizații etnoculturale rome acreditate pe lângă Agenția Relații Interetnice;
- 5) Acordul de prelucrare a datelor personale.

2. completarea pct. 7 al *Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Relații Interetnice*, aprobat prin Hotărârea Guvernului 593/2018, cu reglementări ce țin de:

- organizarea și desfășurarea concursului privind acordarea bursei de merit pentru elevii și studenții de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior;
- monitorizarea elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic, superior beneficiari de burse de merit în condițiile prevăzute de legislație.

Având în vedere că anul de studii începe din data de 1 septembrie și în vederea asigurării elevilor și studenților de etnie romă cu burse speciale de studii, proiectul cuprinde și prevederea privind intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern la data publicării, care va permite achitarea bursei din data publicării Hotărârii de Guvern.

5. Fundamentarea economico-financiară

În vederea implementării prezentului proiect în Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, sunt prevăzute mijloace financiare în sumă de 1.5 mln lei. Aceste mijloace urmează a fi

redirecționate după cum urmează:

- pentru programul învățământ liceal (8806) – 288 mii lei, mijloace care vor asigura achitarea pentru anul 2023 a 60 burse pentru elevii de etnie romă care își fac studiile în învățământul liceal;

- pentru programul învățământ profesional tehnic secundar (8808) – 72 mii lei, mijloace care vor asigura achitarea pentru anul 2023 a 15 burse pentru elevii de etnie romă care își fac studiile în învățământul profesional tehnic secundar;

- pentru programul învățământ profesional tehnic postsecundar (8809) – 96 mii lei, mijloace care vor asigura achitarea pentru anul 2023 a 20 burse pentru elevii de etnie romă care își fac studiile în învățământul profesional tehnic postsecundar;

- pentru programul învățământ superior (8810) – 120 mii lei, mijloace care vor asigura achitarea pentru anul 2023 a 25 burse pentru studenții de etnie romă care își fac studiile în învățământul superior.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte legislative sau normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind elaborarea proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării www.mec.gov.md, compartimentul Transparența decizională, precum și pe pagina web www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/elaborarea-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-sustinerea-elevilor-si-studentilor-de-etnie-roma-din-invatamantul-liceal-profesional-tehnic-superior-si-modificarea-pct-7-al-anexei-nr-1-la-hotararea-guvernului-nr-5932018/10919> iar proiectul Hotărârii Guvernului poate fi accesat pe pagina

https://particip.gov.md/ro/download_attachment/20347

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus expertizei anticorupție. (nr. EHG23/9068 din 28.09.2023). În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

9. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus expertizei juridice. Propunerile înaintate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Totodată proiectul a fost consultat în prealabil cu Ministerul Finanțelor și Cancelaria de Stat, iar recomandările înaintate au fost luate în considerare.

Ministru

Dan PERCIUN